

Wachtruimte spoelen bespaart veel tijd

Flushen, het spoelen van de stalvloer met water en gier om de mest te verwijderen, is in Nederland niet populair. Ron Westerneng liet het echter wel installeren om de wachtruimte te reinigen. Daardoor bespaart hij nu veel tijd. Tijd die hij straks goed kan gebruiken.

Tekst en foto's: Gertjan Zevenbergen

De stalvloer schoonspoelen met water of gier. In de Verenigde Staten is het heel gewoon. Verschillende melkveehouders wassen zo de mest, zand en andere verontreinigingen van de vloer. Het staat bekend als flushen. Voornaamste reden om dat te doen? Het scheelt tijd. Veel tijd. Immers, je hoeft de stallen niet meer met een schranklader of een trekkertje met voorlader schoon te schuiven. In Nederland is flushen niet populair. Zacht gezegd. Er is immers geen stal waarin het is te vinden. Misschien komt dat wel doordat mestschuiven hier wel hun opgang hebben gemaakt. Misschien omdat melkveehouders niet graag zien dat hun koeien met hun poten in de gier staan.

Misschien wel omdat het aanstormende water onrust bij de koeien veroorzaakt. Of misschien wel omdat je het spoelwater niet zonder reiniging kunt hergebruiken.

Wachtruimte spoelen

Toch zijn er nu twee melkveehouders in Nederland die wel van deze spoeltechniek gebruik maken. Niet om de stalvloer te reinigen, maar om de wachtruimte voor de melkstal schoon te spoelen. Zo'n wachtruimte immers zo groot dat je er onmogelijk een mestschuif doorheen kunt laten lopen. En dat terwijl de vloer van de wachtruimte wel twee keer per dag vuil wordt. Wil je hem schoon krijgen dan zul je zelf een handschuifje

moeten pakken om vervolgens de hele vloer aan te schuiven. En dat kost erg veel tijd, zo merkte Ron Westerneng. Sinds juli dit jaar melkt en huisvest de melkveehouder zijn 70 melkkoeien in een splinternieuwe stal in Biddinghuizen, die hij neerzette nadat hij zijn bedrijf in Purmerend verkocht voor de aanleg van industrieterreinen. In Flevoland liet hij een serrestal voor het jongvee tot drie maanden en eentje voor 150 dieren waaronder het melkvee bouwen. Tijdens de bouw hield hij er rekening mee dat de stal verlengd kan worden, zodat hij nog eens 100 melkkoeien kan huisvesten mocht de tijd daar rijp voor zijn. De melkstal werd een 2x10 zij-aan-zijstal met rapid exit. De wachtruimte ervoor is 20 meter lang en

Uit de meter brede flushkop spoelt het water vermengd met mest over de vloer van de wachtruimte.

De besturingskast kent drie hendels. Daarmee bedien je de luchtzakken in de spoelkoppen. Eenmaal opgeblazen sluiten de spoelkop af zodat het water niet meer door de opening naar buiten kan stromen.

Een 11 kW pomp zuigt het water uit de 50 kuubs put en laat het recirculeren.

12 meter breed. Schoonschuiven van die oppervlakte zou dagelijks een uur in beslag nemen, een half uur 's ochtends en een half uur 's avonds. "Maar als ik straks 150 of misschien wel 200 koeien melk heb ik juist dat extra half uur hard nodig", weet de melkveehouder. Daarom wilde hij het reinigen van de vloer in de wachtruimte automatiseren, of minstens mechaniseren. Westerneng vond de oplossing: flushen.

Niet drooglopen

Tijdens het tekenen van het ontwerp van de stal werden de drie flushkoppen al ingepast. Een aan de linkerkant van de stal, recht achter de uitloop van de koeien, eentje aan de rechterkant van de melkstal en een in de mestgang bij de close-up groep. Een pomp haalt het water uit een opvangput met een grootte van 50 kuub; 25 bij 1 groot en 2 meter diep. In die put slaat Westerneng het spoelwater op dat hij voor het reinigen van de melkinstallatie gebruikt heeft. Komt er teveel water in, dan loop het over in een afstortput, waar ook de mest van de dichte vloer in de ligboxenstal bij komt en op haar beurt naar het mestbassin wordt verpompt. De put mocht overigens niet te groot zijn, weet de veehouder. "Sla je er voor een week spoelwater in op, dan dikt de mest in en krijg je het er niet meer uit. Hij moet wel zo groot zijn dat de pomp niet droogloopt."

Met een krabber

De opvangput ligt aan de voorkant van de wachtruimte, onder een roostervloer en dus op het laagste punt van de wachtruimte die een afschot van 4 procent kent. Zodra de veehouder de 11 kW (15 pk) sterke 380 Volts Harso

pomp in werking zet, pompt die het water uit de put, brengt het via een buis met een doorsnede van 30 cm onder de wachtruimte door naar het hoogste punt van de wachtruimte, 15 meter verderop. Vervolgens wordt het water nog eens anderhalve meter omhoog gepompt. En dat is nog iets te weinig, weet Westerneng ondertussen. "Het peil van de vloer van de melkstal is iets hoger dan die 1,5 meter. Dat is jammer, want daardoor is de spoelkop verdiept in de vloer aangelegd. En dat terwijl ik juist alle randen en opstapjes wilde vermijden." Het water spoelt vervolgens uit de 1 meter

Het water loopt naar de laagste kant van de wachtruimte waarna het door de roosters in de opvangput stroomt.

brede en 5 cm hoge uitstroomopening van de spoelkop over de vloer van de hellende wachtruimte naar beneden, richting de opvangput. Ondertussen neemt het loszittende mest mee en weekt het aangekoekte mest los. Omdat het niet met erg grote kracht uit de spoelkop komt, blijft er, ook na een paar minuten spoelen, af en toe nog mest aan de vloer vast zitten. Dat duwt de veehouder met een krabber los.

20.000 euro

De pomp circuleert het water continu. Is de linkerkant van de vloer schoon dan zet de veehouder een hendel op de bedieningskast om. De spoelkop sluit zich, doordat een ballon in de kop zich opblaast. Daarvoor gebruikt het de lucht uit dezelfde compressor die gebruikt wordt voor het openen en sluiten van de toegangshekken van de melkstal. Vervolgens opent Westerneng de tweede spoelkop aan de rechterkant van de stal. De ballon loopt leeg en inmiddels met mest verontreinigd water spoelt ook die kant van de stal schoon. Na in totaal 5 minuten spoelen moet de wachtruimte schoon genoeg zijn. Brandschoon is de vloer niet. "Er liggen nog vezeltjes op, maar dat is niets. Ze liggen er gewoon los op", weet de veehouder, die dat ook gewoon laat liggen. Dat de twee spoelkoppen niet tegelijkertijd werken heeft met de druk en de hoeveelheid water te maken. "Als alle spoelkoppen openstaan heb je te weinig water en te weinig druk om de vloer goed te reinigen." Uiteindelijk kostte het installeren en de bouw van de installatie de veehouder 20.000 euro. "Het installeren van de pomp, de kelder, de leidingen en de flushkoppen, kost wel wat. Maar het is het waard." ■